

ชื่อแผนงาน แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
ประจำปีงบประมาณ ปี พ.ศ.๒๕๖๔

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ปัจจุบันประเทศไทยมีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว โดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศ เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้รอยเลื่อนของเปลือกโลก สำหรับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แม้จะไม่ได้อยู่ใกล้รอยเลื่อนแต่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวเช่นกัน โดยเฉพาะหากเกิดบริเวณสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ทะเลอันดามัน และจังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีสภาพดินเป็นดินอ่อน หากเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่บริเวณดังกล่าวจะก่อให้เกิดการขยายความรุนแรงของการสั่นสะเทือนของพื้นดินได้ถึงประมาณ ๓ - ๔ เท่าของระดับปกติ ส่งผลให้อาคารเกิดความเสียหายหรือพังทลายลง

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่อาจเกิดขึ้น จึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในเขตสัมพันธวงศ์ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายหรือลดความสูญเสียที่อาจเกิดจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติ ทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยสนับสนุนให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อกำหนดกรอบการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างเป็นระบบและบูรณาการ

๒.๓ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจเกิดจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๓. นิยามศัพท์

แผ่นดินไหว คือ การสั่นสะเทือนของพื้นดิน อันมีสาเหตุหลักมาจากการขยับเคลื่อนตัวของเปลือกโลก การสั่นสะเทือนนี้อาจมีระดับความรุนแรงขึ้นต่ำที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แต่บางครั้งอาจมีระดับความรุนแรงในขั้นที่เป็นอันตรายจนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากได้

อาคารถล่ม คือ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ตึก บ้าน โรงเรือน ร้าน แพลตฟอร์มร้านค้า สำนักงาน ที่ได้รับความเสียหายจากการโยกไหวตัวรุนแรง ซึ่งเป็นผลมาจากแผ่นดินไหวและอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือพังทลายลงมาได้

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย
รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ อำนวยการ สั่งการ

ตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร หมายถึง องค์การปฏิบัติที่จัดตั้งขึ้นโดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบ อำนาจการควบคุมปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต หมายถึง องค์การปฏิบัติที่จัดตั้งขึ้นโดยมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้รับผิดชอบ ในฐานะผู้ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในการอำนาจการ ควบคุมปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่เกิดในเขตพื้นที่ของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ เรียกว่า “Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมีองค์การรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)
๓	สาธารณภัยขนาดกลางใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

๕. แนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑. ก่อนเกิดเหตุ		
๑.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ		
๑) การประเมินความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยการประเมินภัยและความล่อแหลมประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบต่ออาคารและสิ่งปลูกสร้าง	- ฝ่ายปกครอง	- ผลการประเมินความเสี่ยง - วิธีและแนวทางลดผลกระทบจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๒) ตรวจสอบ ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพ	- ฝ่ายโยธา - ฝ่ายเทศกิจ	- บัญชีพื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่เส้นทางหนีภัย - บัญชีศูนย์พักพิงชั่วคราว
๓) สำรอง ก่อสร้างหรือปรับปรุงแก้ไขอาคารที่ก่อสร้างไว้แล้ว หรืออาคารที่จะก่อสร้างให้มีโครงสร้างที่มั่นคง แข็งแรง ให้สามารถป้องกันแรงสั่นสะเทือนที่จะมีผลกระทบจากแผ่นดินไหว	- ฝ่ายโยธา	- บัญชีจำนวนอาคารที่ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง
๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่อาสาสมัครเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อเรียกใช้กู้ภัยได้ทันที	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ	- บัญชีเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร - บัญชีเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ประเภทต่างๆ
๕) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน	- ฝ่ายปกครอง	- ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๖) ส่งเสริมความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยเมื่อเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- ฝ่ายการศึกษาฯ	- จัดทำคู่มือวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๗) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบของการเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่มครั้งสำคัญเพื่อให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงสำหรับนำไป ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสาธารณภัย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	- ฝ่ายปกครอง	- ผลการศึกษาบทเรียนจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๑.๒ การเตรียมความพร้อม		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑) ผูกอบรวมอาสาสมัครกู้ชีพ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีอาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย บัญชี อปพร.
๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- ฝ่ายปกครอง	- ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน
๓) จัดเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเฉพาะในการกู้ภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ	- จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะและวัสดุอุปกรณ์พิเศษสำหรับการกู้ภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๔) สำรองเครื่องอุปโภค บริโภคที่จำเป็นเพื่อสงเคราะห์ผู้ประสบภัยที่ไร้ที่อยู่อาศัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- ฝ่ายพัฒนาฯ - ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	- จำนวนถุงยังชีพกรณีฉุกเฉิน
๕) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลักระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา	- ฝ่ายเทคนิค	- ระบบสื่อสารหลัก - ระบบสื่อสารรอง - บัญชีเครื่องมือและอุปกรณ์การสื่อสาร
๒. ขณะเกิดภัย		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เขตสัมพันธ์ตามระดับความรุนแรง พร้อมจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ	- ฝ่ายปกครอง	- โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์
๓. หลังเกิดภัย		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑) ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมมูลค่าความเสียหาย
๒) จัดหาที่พักชั่วคราวให้ผู้อพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัยและสภาพจิตใจ	- ฝ่ายพัฒนาฯ - ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	- บัญชีที่พักพิงชั่วคราว - บัญชีผู้ประสบภัยที่อยู่ในศูนย์พักพิง - บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพจิตใจ

กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิตจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	- บัญชีสถานที่เก็บรักษาศพ - บัญชีผู้เสียชีวิต - บัญชีการเคลื่อนย้ายศพ
๔) การฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา	- บัญชีสาธารณูปโภคที่เสียหาย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย - บัญชีรายการและมูลค่าให้การสงเคราะห์ฟื้นฟู
๕) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้ประสบภัยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และฟื้นฟูอาชีพ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ	- ฝ่ายพัฒนาฯ - ฝ่ายปกครอง	- บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ - บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูอาชีพ
๖) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่เสียหาย ให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียนสถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ	- ฝ่ายโยธา	- บัญชีจำนวน ประเภท โครงสร้างพื้นฐาน - มูลค่าที่ต้องฟื้นฟู
๗) ศึกษาผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการแผ่นดินไหว และอาคารถล่มในอนาคต	- ฝ่ายปกครอง	- รายงานผลการศึกษาผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๖. การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

จัดตั้งศูนย์สื่อสาร และจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็วทั่วทุกพื้นที่

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉินระบบ VHF ผ่านข่ายเสวภา	วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน - ฝ่ายเทคนิค

๗. การรับบริจาค กรณีที่จำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์รับบริจาคให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ ให้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรุงเทพมหานครและเขตสัมพันธวงศ์ โดย
๗.๑.๑ ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลที่ได้รับบริจาค เช่น สิ่งของ เงินที่ได้รับบริจาค สถานที่จัดเก็บที่ได้รับบริจาค

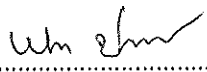
๗.๑.๒ เมื่อได้รับบริจาคเงินให้ออกใบเสร็จรับเงินให้ถูกต้อง

๗.๒ ให้สำนักงาน...

๗.๒ ให้สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ เป็นศูนย์กลางในการรับสิ่งของและเงินบริจาค โดยเงินบริจาคนำเข้ากองทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัย และแจกจ่ายสิ่งของให้ผู้ประสบภัยอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๘. การสิ้นสุดภารกิจของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยยุติลง ให้ฝ่ายปกครองตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจน ว่าสถานการณ์ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้ยุติลงแล้ว พร้อมจัดทำรายงานสรุปนำเสนอผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และรายงานให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบต่อไป

ลงชื่อ..... ผู้เสนอแผน
(..... นายกสมัครชัย จักริกุล)
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

ลงชื่อ..... ผู้อนุมัติแผน
(..... นางสาวอาทิตย์ ใจดี)
ผู้อำนวยการเขตสัมพันธวงศ์